

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
יבגני סובה
אביגדור ליברמן
עודד פורר
שרון ניר
יוליה מלינובסקי
חמד עמאר

פ/25/6597

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – מנגנונים פיננסיים להגנה על עולים חדשים מבוגרים) (הוראת שעה), התשפ"ו–2026

הוספת סעיף 5א5 – 1. בתקופה של שלוש שנים מיום פרסומו של חוק זה, יקראו את חוק הבנקאות הוראת שעה

(שירות ללקוח), התשמ"א–1981¹, כך שאחרי סעיף 4א5 יבוא :

"הגבלה על פעולות 5א5. לא יאפשר תאגיד בנקאי ללקוח שהוא עולה חדש עולה חדש ותיק לבצע העברת כספים בסכום העולה על 5,000 בחשבון שקלים חדשים או לבצע משיכת מזומנים בסכום העולה על 2,500 שקלים חדשים מבלי שביצע זיהוי של הלקוח האמור בהגעתו לסניף או ביצע זיהוי של הלקוח האמור בשירות טלפוני שבו ניתן מענה אנושי בשפה העברית, האנגלית או הרוסית, בהתאם לבחירת הלקוח האמור ובלבד שביקש זאת בכתב; לעניין זה, "עולה חדש ותיק" – מי שגילו מעל 70 שנים ונמצא בישראל לפי אשרת עולה מתוקף חוק השבות, התש"י–1950², וטרם חלפו 20 שנים מיום קבלתו את האשרה האמורה."

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 258.
² ס"ח התש"י, עמ' 159.

דברי הסבר

כיום לא מתקיים פיקוח על פעולות כספיות שמבצעים עולים חדשים בגיל מבוגר. כתוצאה מכך, עולים חדשים מבוגרים נותרים חשופים למקרי עוקץ, ניצול והונאה, במיוחד כאשר אין לצידם בני משפחה דוברי עברית או בעלי אוריינות טכנולוגית שמסייעים להם.

לפיכך, מוצע לקבוע הוראת שעה לתקופה של שלוש שנים, במטרה להגן על עולים חדשים ותיקים, שגילם מעל 70 שנים והם נמצאים בישראל לפי אשרת עולה מתוקף חוק השבות, התש"י-1950, ושטרם עברו 20 שנים מיום קבלתם את האשרה האמורה. לפי המוצע, תאגיד בנקאי לא יאפשר ללקוח שהוא עולה חדש ותיק כאמור לבצע העברת כספים בסכום העולה על 5,000 שקלים חדשים או לבצע משיכת מזומנים בסכום העולה על 2,500 שקלים חדשים, מבלי שביצע זיהוי של הלקוח האמור בהגעתו לסניף או נתן ללקוח האמור שירות טלפוני באמצעות מענה אנושי בשפה העברית, האנגלית או הרוסית, בהתאם לבחירת הלקוח האמור, ובלבד שהלקוח ביקש זאת בכתב.

לסיכום, מטרת הוראת השעה היא להגן על ציבור פגיע של עולים חדשים מבוגרים ולהחיל דרישות זהירות שיחולו על תאגידי בנקאיים, מבלי לשלול את חירותם של עולים כאמור. מדובר בצעד מתבקש במדינה ששואפת לא רק לעודד עלייה – אלא גם להגן עליה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ' באדר התשפ"ו (09.03.2026)